

I

(Meddelanden)

RÅDET

Rådets slutsatser om digitalisering av och elektronisk tillgång till kulturellt material samt digitalt bevarande

(2006/C 297/01)

EUROPEISKA UNIONEN RÅD

som beaktar att

- kulturarv, kulturellt innehåll och kulturyttringar konkretiserar och är ett uttryck för Europeiska unionens gemensamma och grundläggande värderingar och visar Europas kulturella och språkliga mångfald,
- kulturellt innehåll spelar en avgörande social och ekonomisk roll; det finns en reell efterfrågan på digitalt innehåll såväl bland medborgarna som inom forskarsamhället; digitalisering av och elektronisk tillgång till vårt kulturarv kan understödja kreativa insatser och stödja verksamhet inom andra sektorer, till exempel lärande och turism, och därigenom öka konkurrenskraften och tillväxten i hela Europa i linje med Lissabonstrategin,
- samordnade åtgärder på gemenskapsnivå är absolut nödvändiga för att undvika dubbelarbete och åstadkomma synergier; i samband härmed måste dock hänsyn tas till att standarden och samordningen i medlemsstaterna när det gäller digitalisering av innehåll och digitalt bevarande för närvarande varierar avsevärt, liksom de nationella prioriteringarna inom dessa områden,

1. välkomnar

- kommissionens meddelande och rekommendation om kulturellt innehåll – digitalisering, elektronisk tillgång och digitalt bevarande som en del av initiativet i2010: digitala bibliotek,

2. STÖDER

- de grundläggande strategiska målen och huvudinnehållet i kommissionens rekommendation om kulturellt innehåll – digitalisering, elektronisk tillgång och digitalt bevarande,
- visionen av ett europeiskt digitalt bibliotek som en gemensam flerspråkig portal till Europas spridda – spritt till olika platser av olika organisationer – digitala kulturarv,

öppen för alla typer av kulturellt material (texter, audiovisuellt material, museiföremål, arkivinspelningar osv.) med sikte på att snabbt kunna erbjuda en kritisk massa av resurser till användarna,

3. ERKÄNNER

- mångfalden av insatser som pågår i medlemsstaterna för att digitalisera och ge elektronisk tillgång till innehållet i deras arkiv, bibliotek och museer samt de olika nivåer av framsteg som har uppnåtts på olika nivåer,
- det värdefulla samordningsarbete som utförs av gruppen med nationella företrädare (National representatives Group, NRG) för digitalisering i syfte att utbyta medlemsstaternas erfarenheter och övervaka framstegen, bland annat genom den dynamiska handlingsplanen ⁽¹⁾,
- behovet av att förankra detta samordningsarbete inom gemenskapens institutionella ram,

4. BETONAR

- bidraget på europeisk nivå från de europeiska nationalbibliotekens centralorganisation (the Conference of European National Librarians, CENL),
 - med att organisera och inrätta det europeiska biblioteket (The European Library, TEL) som en sluss till nationalbibliotekens sammanlagda resurser inom Europa,
 - med att fortsätta detta arbete i riktning mot inrättandet av ett europeiskt digitalt bibliotek,
- det arbete som pågår i Michael-projektet ⁽²⁾ och Michael plus-projektet med att beskriva och koppla ihop digitala samlingar från museer, bibliotek och arkiv från olika medlemsstater samt att göra dessa samlingar åtkomliga,
- att det framtida arbetet bör grundas på dessa och relaterade initiativ för att uppnå ett balanserat samarbete mellan bibliotek, museer och arkiv,

⁽¹⁾ Den dynamiska handlingsplanen för EU-samordningen av digitalisering av kulturellt och vetenskapligt material.

⁽²⁾ Flerspråkigt register över kulturarvet i Europa.

- att samtidigt som det digitala biblioteket redan från början kan göra konceptuella och tekniska förberedelser för alla typer av kulturellt material (texter, audiovisuellt material, museiföremål, arkivinspelningar osv.) kan biblioteket på ett tidigt stadium utnyttja potentialen hos en kritisk massa av flerspråkigt textmaterial,
- betydelsen av att arbetet med digitalisering och bevarande och med att göra innehållet tillgängligt bedrivs med full respekt för gemenskapslagstiftningen och den internationella lagstiftningen på det immaterialrättsliga området,

5. NOTERAR

- att kommissionen ämnar genomföra studier om framstegen i digitaliseringen av kulturen inom Europeiska unionen, om de socioekonomiska effekterna av ett långsiktigt bevarande av digitala resurser och om de socioekonomiska effekterna av resurser som blir allmän egendom,
- att kommissionen ämnar delfinansiera ett nätverk av expertcentrum för digitalisering och digitalt bevarande inom sjunde ramprogrammet för forskning och utveckling,

6. UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT

- gripa sig an de frågor som rör digitalisering av och elektronisk tillgång till kulturellt material samt digitalt bevarande som identifieras i kommissionens rekommendation, särskilt de aspekter som framhålls i dessa slutsatser,
- som ett första steg, i linje med den vägledande tidsplan som bifogas och med hänsyn till de olika utgångslägena i medlemsstaterna,
 - **förstärka nationella strategier och mål** för digitalisering och digitalt bevarande,
 - **bidra till det europeiska digitala biblioteket**, en flerspråkig, gemensam portal till Europas spridda kulturarv,

- **förbättra ramvillkoren** för digitalisering av och elektronisk tillgång till kulturellt material samt digitalt bevarande,
- **förstärka samordningen** inom och mellan medlemsstaterna i tillhörande frågor,
- bidra till en effektiv översyn av framstegen på europeisk nivå,

7. UPPMANAR KOMMISSIONEN

- att som ett första steg, i linje med den vägledande tidsplan som bifogas,
 - **stimulera och samordna arbetet med att skapa ett europeiskt digitalt bibliotek** som skall utgöra en gemensam flerspråkig portal till Europas spridda digitala kulturarv,
 - bidra till **förbättrad politisk samordning** när det gäller digitalisering av och elektronisk tillgång till kulturellt material samt digitalt bevarande, särskilt genom att inrätta en grupp med företrädare för medlemsstaterna för att fortsätta NRG:s samordningsarbete inom gemenskapens institutionella ram, garantera kontinuitet – inbegripet effektiva övergångsarrangemang – och bygga vidare på den erfarenhet och expertkunskap som vunnits,
 - **behandla frågan om ramvillkoren** för digitalisering, elektronisk tillgång och digitalt bevarande,
 - **bedöma de samlade framstegen** i medlemsstaterna vad gäller berörda teman med beaktande av deras olika utgångslägen, bedöma de samlade framstegen mot det europeiska digitala biblioteket och rapportera om detta till rådet.

BILAGA

PRIORITERADE ÅTGÄRDER OCH VÄGLEDANDE (*) TIDSPLAN

A. VERKSAMHET OCH MÅL FÖR MEDLEMSSTATERNA

1. Att **förstärka nationella strategier och mål** för digitalisering och digitalt bevarande genom att

utarbета och uppdatera planer och nationella strategier för digitalisering av kulturellt material	2007
fastställa nationella strategier för långsiktigt bevarande och deposition	mitten av 2008
utveckla kvantitativa och kvalitativa mål och därtill hörande ekonomisk planering för flera år för deposition, digitalisering och elektroniskt tillgång till kulturellt material och långsiktigt bevarande	2007
undersöka och, där detta är genomförbart, initiera och främja partnerskap för digitalisering mellan den offentliga och den privata sektorn	2007-2008

2. Att **förstärka samordningen** inom och mellan medlemsstaterna genom att

inrätta nationella samordningsmekanismer för digitaliseringsverksamhet, också på regional och lokal nivå, på området kulturellt innehåll	2007
utbyta information med andra medlemsstater för att åstadkomma synergier, undvika fragmentering och dubbelarbete	2007-2008
utarbета gemensamma kriterier för urval av det material som skall digitaliseras, för att kunna uppnå ett mervärde på europeisk nivå	2007

3. Att **bidra till det europeiska digitala biblioteket** genom

att utarbета färdplaner och incitament för kulturinstitutioner att införa befintligt och nyligen digitaliserat material i det europeiska digitala biblioteket	2007
att uppmuntra privata innehållsinnehavare att göra sitt upphovsrättsskyddade material sökbar och tillgängligt genom den gemensamma flerspråkiga portalen	2008-2009
avtal eller samlingsavtal mellan rättighetsinnehavare och kulturinstitutioner, t.ex. arkiv, bibliotek och museer, genom vilka kulturinstitutionerna kan göra upphovsrättsskyddat material elektroniskt tillgängligt enligt avtal	2009

4. Att **bidra till en effektiv översyn av framstegen på europeisk nivå** genom att

bedöma de resultat som uppnåtts och de erfarenheter som vunnits på nationell nivå	våren 2008
informera kommissionen om dessa resultat och erfarenheter och om uppföljningen av de olika delarna i dess rekommendation och i dessa slutsatser om kulturellt innehåll – digitalisering, elektronisk tillgång och digitalt bevarande	våren 2008

(*) Den föreslagna tidsplanen för verksamhet och mål utgör mål som medlemsstaterna och kommissionen bör eftersträva, men den är inte bindande.

5. Att **förbättra ramvillkoren** för digitalisering av och elektronisk tillgång till kulturellt material samt digitalt bevarande genom att

ha fastställt och inlett åtgärder för att undanröja hinder i inhemsk lagstiftning om digitalisering av kulturellt material och elektronisk tillgång till sådant material, bland annat för studier och forskningsändamål eller andra ändamål på lämpliga villkor	2008
ha mekanismer för att underlätta elektronisk tillgång till verk som saknar upphovsman och verk som är utgångna på förlaget, samtidigt som innehållsägarnas intressen och rättigheter beaktas fullt ut	2008
ha en fastställd lagstiftningsram eller annan effektiv ram till stöd för digitalt bevarande, inklusive deposition av digitaliserat material hos lagligt behöriga institutioner, webbinsamling genom dessa institutioners försorg med beaktande av bland annat gemenskapens lagstiftning om uppgiftsskydd samt flerfaldigande och migration	2009
ha uppmuntrat kulturinstitutionerna att införa relevanta tekniska normer för digitalt bevarande i det organisatoriska arbetsflödet för digitalisering	2008

B. VERKSAMHET OCH MÅL FÖR KOMMISSIONEN

1. Att **stimulera och samordna arbetet för ett europeiskt digitalt bibliotek** genom att

samordna och stimulera insatserna för att skapa en flerspråkig gemensam portal för spridningen av kulturellt material	från 2007
samordna och stimulera arbetet för lösningar i frågor som rör standarder för att uppnå kompatibilitet och för en effektiv hantering av åtkomst på flera språk	2007-2008
tillhandahålla ett forum för diskussion med den privata sektorn och berörda organisationer för att göra ett utkast till principerna för tillhandahållande av material för den gemensamma portalen	2007-2008
tillhandahålla ekonomiska och andra resurser för verksamhet på europeisk nivå; inom sjunde ramprogrammet stödja ett nätverk av kompetenscentrum för digitalisering och digitalt bevarande i Europa, samtidigt som medlemsstaternas skiftande möjligheter och de särskilda kännetecknen hos olika typer av kulturellt innehåll beaktas fullt ut; inom sjunde ramprogrammet stödja teknik som främjar innovativa tjänster, som skulle kunna integreras i den gemensamma flerspråkiga portalen	från 2007

2. Att bidra till **förbättrad politisk samordning** när det gäller digitalisering av och elektronisk tillgång till kulturellt material samt digitalt bevarande genom att

övervaka medlemsstaternas verksamhet och stödja samarbete mellan medlemsstaterna	från 2007
hjälpa medlemsstaterna att identifiera problem och att övervaka flaskhalsar och, vid behov, föreslå åtgärder för att sätta fart på digitaliseringsprocessen	2008-2009
inrätta en grupp med experter som utsetts av medlemsstaterna för att fortsätta NRG:s samordningsarbete inom gemenskapens institutionella ram, garantera kontinuitet – inbegripet effektiva övergångsarrangemang – och bygga vidare på den erfarenhet och expertkunskap som vunnits	2007

3. Att **hantera ramvillkoren** genom att

föreslå lösningar på vissa specifika rättighetsfrågor, till exempel verk som saknar upphovsman och verk som är utgångna på förlaget, samtidigt som innehållsägarnas intressen och rättigheter beaktas fullt ut, samt säkerställa att lösningarna fungerar i ett gränsöverskridande sammanhang	2008-2009
på grundval av identifierade flaskhalsar föreslå korrigeringsåtgärder på europeisk nivå om den "flexibla samordningen" inte leder till de förväntade resultaten	2008-2009

4. Att **bedöma de samlade framstegen** på europeisk nivå genom att

övervaka framstegen i medlemsstaterna och mot det europeiska digitala biblioteket genom att använda såväl kvantitativa som kvalitativa indikatorer som grundar sig på information som samlats in både på nationell och på europeisk nivå	från 2007
lägga fram en rapport om framstegen i medlemsstaterna och framstegen i fråga om den gemensamma flerspråkiga portalen och särskilt bedöma i vilken utsträckning metoden med "flexibel samordning" har lyckats	2008